

Reg. No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BASSKO 282

**Choice Based Credit System Fourth Semester B.A./B.Sc./B.Com. Degree
Examination, September 2022
(2019-20 Batch Onwards)
SANSKRIT (Open Elective)**

Time : 2 Hours

Max. Marks : 40

- सूचना :** 1) कर्णाटकभाषया, आंग्लभाषया वा उत्तरं लिखत ।
2) प्रश्नसंख्या IV अस्य उत्तरम् संस्कृतेनैव लिखत ।

I. द्वयोः अनुवादं कृत्वा भावं लिखत :

(2×5=10)

- 1) प्रपञ्चे सर्वभूतेषु मानवः अतिविशिष्टः। मानव इति शब्दः एवं सूचयति - यत् तस्य प्रधानक्रिया मनस एव । एतत् मनोचैतन्यम् उपयुज्य शरीरं, वाचम्, मनः च शुद्धीकृत्य सामान्यं मानवं चित्तस्वास्थ्यसहितं विश्वमानवं परिवर्तयितुं निर्मितः विशिष्टः मार्गः पतञ्जलियोगः। मानवस्य चित्तस्य चाञ्चल्यमेव मुलं कारणं सर्वेषां दुःखानाम् । विषयासक्तिरेव कारणम्। सः स्वचित्तवृत्तीनां दासो भूत्वा बन्धितोऽहम् इति भ्रान्त्या दुःखमनुभवति। यदा सः स्वचित्तवृत्तिभ्यः बहिरागत्य चित्तवृत्तिनिरोधं कर्तुं समर्थो भवति, तदा सः सर्वतन्त्रस्वतन्त्रः मुक्त इति कथयति महर्षिः पतञ्जलिः।
- 2) श्रद्धया देयम्। अश्रद्धयाऽदेयम्।
श्रिया देयम् । हिया देयम् । भिया देयम् ।
संविदा देयम् । अथ यदि ते
कर्मविचिकित्सा वृत्तविचिकित्सा वा
स्यात् । ये तत्र ब्राह्मणाः संमर्शिनः ।
युक्ता आयुक्ताः। अलूक्षा धर्मकामाः स्युः ।
यथा ते तत्र वर्तेरन्। तथा तत्र वर्ते थाः।
- 3) अर्थमनर्थं भावय नित्यम्
नास्ति ततः सुखलेशः सत्यम् ।
पुत्रादपि धनभाजां भीतिः
सर्वत्रैषा विहिता रीतिः।।

P.T.O.

II. द्वयोरेव प्रबन्धात्मकमुत्तरं लिखत :

(2×8=16)

- 1) शिष्योपदेशः इति पाठे प्रतिपादितानि जीवनमौल्यानि विमृशत ।
- 2) योगस्य अष्ट अङ्गानि निरूपयत ।
- 3) मण्डूकाः सर्पमधिरोहन्ति - पाठस्य सारं लिखत ।
- 4) नेतृत्वविकासः पाठस्य सारं लिखत ।

III. एकस्य टिप्पणीं लिखत :

(1×4=4)

- 1) उपनिषत् ।
- 2) पञ्चतन्त्रम् ।
- 3) नेतृत्वविकासः ।
- 4) अन्तरङ्गसाधनानि ।

IV. रिक्तस्थानानि पूरयत । (दशानामेव) :

(1×10=10)

- 1) मण्डूकराजस्य नाम _____ ।
- 2) नारायणेन नावा वा यथा _____ मे ।
- 3) वित्तं तेन _____ चित्तम् ।
- 4) पश्चाज्जीवति _____ देहे ।
- 5) वृद्धस्तावत् _____ ।
- 6) दुःखस्य मूलं _____ इति सर्वे जानन्ति ।
- 7) सर्वेषु यमेषु _____ प्रधाना ।
- 8) तपसा _____ क्षीयते ।
- 9) _____ आद्यं खलु धर्मसाधनम् ।
- 10) अयोग्यः पुरुषो नास्ति _____ तत्र दुर्लभः ।
- 11) _____ एवं नेतृत्वम् ।
- 12) यानि अनवद्यानि _____ ।
- 13) अलूक्षा _____ स्युः ।
- 14) _____ मा प्रमदः ।
- 15) _____ वेदोपनिषत् ।